

Wijziging WMO-beleidsregels gemeente Oud-Beijerland

Artikel 1

Hoofdstuk 5 ondersteuning bij schoon en leefbaar huis van de Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2017

Wordt **vervangen** door de aangehechte Beleidsregels Huishoudelijke Ondersteuning Hoeksche Waard gemeenten incl. bijlage.

Artikel 2

De tekst onder het kopje "Het PGB bij HO" (PGB en PGB+) van de paragraaf "hoogte persoonsgebonden budget" in hoofdstuk 9 "Persoonsgebonden budget":

Het PGB bij HO

Het PGB bij HO kent dezelfde opzet als bij zorg in natura. Uitgangspunt is het PGB als HO. De regels van hoofdstuk 5 zijn van overeenkomstige toepassing.

Ondersteuning op basis van het PGB kan niet worden ingekocht bij één van de aanbieders die is gecontracteerd voor de Huishoudelijke Ondersteuning. In dat geval zou namelijk ZIN een passende oplossing zijn.

Het PGB voor HO kent twee vormen: het gewone PGB dat is te vergelijken met de Huishoudelijke Ondersteuning en het PGB+ dat is te vergelijken met de HO+.

PGB

Bij het gewone PGB gaat het om de basis Huishoudelijke Ondersteuning. De cliënt moet dat zelf inkopen en zal daarvoor de markt op moeten. Bij ZIN is voor Huishoudelijke Ondersteuning een tarief bepaald van € 176,00 per vier weken. Daarbinnen lossen de aanbieders alle vragen op. Omdat een aanbieder kan schuiven met inzet tussen cliënten en met werkzaamheden voor een cliënt komt hij met dit bedrag toe. Bij een PGB gaat het om een individueel contract.

Op basis van het gekantelde gesprek stellen we vast hoeveel uur ondersteuning er nodig is. We doen dit aan de hand van de tabel normtijden HO+1. Het gaat dan om de uren die nodig zijn na aftrek van de inzet van eigen kracht en eigen sociaal netwerk. Het netto-aantal uren ronden we af op kwartieren naar boven. Dit aantal uren wordt ook ingevoerd voor de eigen bijdrage bij het CAK.

Het uurtarief voor HO via een PGB baseren we op de Regeling dienstverlening aan huis. De ondersteuner mag maximaal 3 dagen in de week werkzaam zijn bij de cliënt. De cliënt wordt dan geen werkgever. Dit is de goedkoopste adequate oplossing voor de enkelvoudige Huishoudelijke Ondersteuning. In de praktijk wordt hiervoor vaak een uurtarief van € 10,00 tot € 12,50 gerekend. Als we naar analogie van het wettelijk minimumloon rekenen en daarbij rekening houden met een stukje organisatie aan de kant van de cliënt dan kan deze voor € 12,50 per uur op een passende wijze in de ondersteuning voorzien. Naast dit uurtarief worden dan geen bijkomende kosten vergoed, zoals bijvoorbeeld reiskosten.

PGB+

Naar analogie van de HO+ kan er ook bij het PGB sprake zijn van een PGB+. Hiervoor gelden dus dezelfde criteria als voor de toekenning van HO+. Dit geldt ook voor de bepaling van de omvang van het aantal uren ondersteuning.

Omdat er sprake is van een opeenstapeling van factoren, ligt het niet voor de hand dat op dezelfde manier in de ondersteuning kan worden voorzien als bij het gewone PGB. De cliënt zal aangewezen zijn op meer georganiseerde hulp en daarom op professionele aanbieders. Tegelijk blijft het wel Huishoudelijke Ondersteuning, zodat aan het personeel geen bijzondere kwalificaties worden gegeven. In de markt is er voor deze vorm van ondersteuning voor € 17,00 per uur hulp te krijgen. Dit is daarom het tarief dat we hanteren.

wordt **vervangen** door de volgende tekst:

Het PGB bij HO

Het PGB bij HO kent dezelfde opzet als bij zorg in natura. De regels van hoofdstuk 5 zijn van overeenkomstige toepassing.

Ondersteuning op basis van het PGB kan niet worden ingekocht bij één van de aanbieders die is gecontracteerd voor de Huishoudelijke Ondersteuning. In dat geval zou namelijk ZIN een passende oplossing zijn.

PGB

Op basis van het gekantelde gesprek stellen we vast hoeveel uur ondersteuning er nodig is. We doen dit aan de hand van de bijlage "NORMTIJDEN EN ACTIVITEITEN HUISHOUDELIJKE ONDERSTEUNING". Het gaat dan om de uren die nodig zijn na aftrek van de inzet van eigen kracht en eigen sociaal netwerk.

Het netto-aantal uren ronden we af op kwartieren naar boven. Aan het CAK wordt voor de vaststelling van de eigen bijdrage de volgende werkwijze gevolgd: aan het CAK wordt doorgegeven het totale jaarbudget gedeeld door 13 perioden. Na enkele maanden na afloop van het kalenderjaar wordt het daadwerkelijk gebruikte budget doorgegeven aan het CAK naar aanleiding van de Budget Afsluitings Berichten van de SVB.

Het uurtarief voor het PGB HO is in het Besluit maatschappelijke ondersteuning opgenomen.

Artikel 3

Bijlage IV Tijdsnormering Hulp bij het Huishouden van het CIZ protocol (HO+,PGB en PGB+)

Laten **vervallen** (nieuwe bijlage opgenomen in Beleidsregels HO Hoeksche Waard zoals bedoeld in artikel 1).

Artikel 4

Deze wijziging treedt in werking op 1 november 2017. Op besluiten die zijn genomen voor inwerking-treding van deze wijziging blijft het recht zoals dat gold voor dat tijdstip van toepassing.

Aldus vastgesteld tijdens de vergadering van 17 augustus 2017,

het college van burgemeester en wethouders van Oud-Beijerland,

de secretaris, de burgemeester,

BELEIDSREGELS HUISHOUDELIJKE ONDERSTEUNING HOEKSCHE WAARD GEMEENTEN. HOOFDSTUK 5 HUISHOUDELIJKE ONDERSTEUNING

HOOFDSTUK 5 HUISHOUDELIJKE ONDERSTEUNING

5.1 Inleiding

Indien een cliënt is aangewezen op een maatwerkvoorziening kan het college een maatwerkvoorziening in de vorm van Huishoudelijke Ondersteuning toekennen. De inzet van Huishoudelijke Ondersteuning heeft als doel een bijdrage te leveren aan de zelfredzaamheid met het oog op zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving te kunnen blijven. Zelfredzaamheid is in de Wmo 2015 gedefinieerd als: in staat zijn tot het uitvoeren van de noodzakelijke algemene dagelijkse levensverrichtingen en het kunnen voeren van een gestructureerd huishouden. Uit de jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep valt niet op te maken onder welke van de twee hiervoor genoemde elementen van zelfredzaamheid Huishoudelijke Ondersteuning geschaard moet worden. Wel blijkt uit de uitspraken dat Huishoudelijke Ondersteuning - net als onder de Wmo 2007 - binnen het bereik van de Wmo 2015 valt (CRVB:2016:1402 en 1403). Het stellen van de indicatie (activiteiten en omvang) is mede gebaseerd op het CIZ-protocol. Volgens de Centrale Raad van Beroep wordt dat Protocol in ieder geval aangemerkt als zogeheten objectieve maatstaf. De bijlage Normtijden en activiteiten Huishoudelijke Ondersteuning van deze beleidsregels is dan ook van toepassing op het stellen van de indicatie. Bij het vaststellen van de omvang van de indicatie wordt rekening gehouden met de activiteiten, die door de cliënt zelf, of zijn netwerk, uitgevoerd kunnen worden. De normtijden worden hieraan aangepast.

5.2 Inhoud Huishoudelijke Ondersteuning

Huishoudelijke Ondersteuning kan bestaan uit een indicatie voor verschillende activiteiten.

Activiteiten

1. Licht huishoudelijk werk
2. Zwaar huishoudelijk werk
3. Wasverzorging
4. Boodschappen dagelijks leven
5. Maaltijdverzorging
6. Opvang en verzorging kinderen/volwassen huisgenoten
7. Advies, instructie en voorlichting gericht op het huishouden
8. Dagelijkse organisatie van het huishouden (niet zijnde begeleiding)
9. Hulp bij ontregelde huishouding door psychische stoornissen (niet zijnde begeleiding)

De genoemde activiteiten worden nader toegelicht in paragraaf 6 van deze beleidsregels (beleidsuitgangspunten specifiek).

5.3 Rol van de aanbieder

De door het college gecontracteerde aanbieder is gehouden om uitvoering te geven aan de indicatie die in de beschikking is gesteld. De cliënt kan met de aanbieder wel afspraken maken om de geïndiceerde uren per vier weken flexibel in te zetten. Daarnaast kunnen cliënten binnen een kalenderjaar bij de aanbieder tijd opsparen voor het bijvoorbeeld in één keer uitvoeren van incidenteel voorkomende huishoudelijke taken. Een spaarsaldo aan het eind van het kalenderjaar vervalst. De 'gespaarde' tijd is niet overdraagbaar aan een andere aanbieder.

Er kan geen voorschot genomen worden op nog niet gespaarde uren.

5.4 Normale gebruik van de woning

Voor wat betreft de huishoudelijke activiteiten in de woning geldt het uitgangspunt dat de activiteiten alleen betrekking hebben op ruimten, die voor de cliënt noodzakelijk zijn voor het normale gebruik van de woning. In het kader van Huishoudelijke Ondersteuning bepaalt de verordening dat het om ruimten gaat, die te maken hebben met de elementaire woonfuncties gericht op zelfredzaamheid (eten, slapen, lichaamsreiniging, koken) en verplaatsingen in de woning (verkeersruimten). Ruimten die niet in gebruik (hoeven te) zijn, vallen hier dus buiten. Dat wil echter niet zeggen dat in deze ruimte(n) helemaal nooit gestofzuigd of gedweild hoeft te worden. Verder is het zo dat het normale gebruik van de woning tot verhogen kan leiden van de normtijd. Denk bijvoorbeeld aan rolstoelgebruik en het hebben van een zogeheten hulphond op grond van de Zorgverzekeringswet (Zvw).

5.5 Beleidsuitgangspunten algemeen

Bij het verlenen van Huishoudelijke Ondersteuning hanteert het college de volgende beleidsuitgangspunten.

- Eigen kracht/eigen verantwoordelijkheid
- Algemeen gebruikelijke voorzieningen
- Gebruikelijke hulp

- Hulp van personen uit het sociaal netwerk en mantelzorg
- Gebruik van beschikbare, geschikte en financieel draagbare algemene voorzieningen
- Collectieve maatwerkvoorzieningen waarvoor het primaat geldt

Eigen kracht algemeen

Onder eigen kracht wordt het vermogen verstaan een oplossing te vinden voor de beperkingen die de cliënt ondervindt. Onder eigen kracht wordt ook het feitelijk in staat zijn tot het deels zelf uitvoeren van huishoudelijke activiteiten verstaan. Zo kan het college de normtijd voor huishoudelijke activiteiten met 20 minuten verlagen als blijkt dat de cliënt lichte huishoudelijke activiteiten op borsthoogte zelf kan uitvoeren (CRVB:2017:428). Onder eigen kracht wordt ook de eigen verantwoordelijkheid verstaan. Daaronder vallen: de aanwezigheid (lees ook: aanschaf) van algemeen gebruikelijke voorzieningen, zo efficiënt mogelijke medewerking, et cetera (zie verder hierna).

Eigen kracht: met inachtneming van leefregels

Activiteiten die door de cliënt zelf kunnen worden uitgevoerd behoren uiteraard tot de eigen verantwoordelijkheid (lees ook: eigen kracht). Iemand ondervindt in zo'n geval geen beperkingen die het college met een maatwerkvoorziening moet compenseren. Het kan ook zijn dat de cliënt met inachtneming van bepaalde leefregels niet of slechts gedeeltelijk is aangewezen op Huishoudelijke Ondersteuning (vergelijk CRVB:2011:BP1804). In voorkomende gevallen zal het college de normtijden op maat vaststellen.

Eigen kracht: zo efficiënt mogelijk

Een andere vorm van het benutten van eigen mogelijkheden (lees ook: eigen verantwoordelijkheid) is het verlenen van medewerking, zodat de Huishoudelijke Ondersteuning zo efficiënt mogelijk kan worden geboden. Van de cliënt mag worden verwacht dat hiermee rekening wordt gehouden. Denk bijvoorbeeld aan de inrichting van de woning, (aanschaf van) gordijnen of (te) volle vensterbanken die - voordat de ramen aan de binnenkant gewassen kunnen worden - eerst verwijderd moeten worden, (te) volle kasten met allerlei kleinigheden, et cetera. Ook mag van de cliënt worden verwacht dat hij, als hij daartoe in staat blijkt, voorbereidingen treft, bijvoorbeeld voor het doen van de was.

Eigen verantwoordelijkheid: houden van huisdieren

Heeft de cliënt huisdieren, dan hanteert het college het volgende uitgangspunt. In het algemeen geldt, dat het hebben van huisdieren niet hoeft te leiden tot meer inzet van Huishoudelijke Ondersteuning. Het ligt ook niet voor de hand dat een cliënt dit van het college verwacht. Indien de cliënt is aangewezen op een zogeheten hulphond, of een blindengeleidehond die is verstrekt op grond van de Zvw, kan het college de normtijd ophogen.

Eigen verantwoordelijkheid: gesaneerde woning

Verder is het zo dat bij Huishoudelijke Ondersteuning wordt uitgegaan van een gesaneerde woning, ingeval van bijvoorbeeld huisstofmijtallergie. Is de cliënt allergisch voor bijvoorbeeld vogels of katten, en worden deze dieren nog wel steeds door de cliënt gehouden, dan geldt in principe geen ondersteuningsplicht voor het college voor het 'meerwerk' die dat met zich meebrengt. Dit zijn keuzes die in het kader van de eigen verantwoordelijkheid moeten worden beschouwd.

Algemeen gebruikelijke voorzieningen

Als algemeen uitgangspunt geldt dat de cliënt beschikt over algemeen gebruikelijke voorzieningen, waarmee de Huishoudelijke Ondersteuning zo efficiënt mogelijk kan worden geboden. Denk aan een stofzuiger, een wasmachine, schoonmaakmiddelen, een dweil, et cetera (vergelijk CRVB:2015:1503). Het gaat in dit geval ook om bepaalde voorzieningen, die het mogelijk maken dat de cliënt een deel van de huishoudelijke activiteiten zelf kan uitvoeren. Bijvoorbeeld stof afnemen met een plumeau. Het kan ook zijn dat met een algemeen gebruikelijke voorziening een aanspraak (deels) wordt voorkomen. Denk bijvoorbeeld aan de aanschaf van een wasdroger of het plaatsen van de wasmachine en/of droger op een verhoging of in een ruimte die (wel) bereikbaar is voor de cliënt, zodat hij (een deel van) de was zelf kan doen (vergelijk CRVB:2005:AT8015).

Gebruikelijke hulp

De leefeenheid is primair zelf verantwoordelijk voor het eigen huishouden en de wijze waarop de huishoudelijke activiteiten worden verdeeld en uitgevoerd. Dat valt onder gebruikelijke hulp (zie verder hoofdstuk 4 van deze beleidsregels).

Hulp van personen uit het sociaal netwerk en mantelzorg

De wet bepaalt dat als de cliënt hulp krijgt of kan krijgen van personen uit zijn sociale netwerk waaronder mantelzorg, er geen of slechts een aanvullende ondersteuningsplicht voor het college bestaat. Hulp van deze personen is echter niet afdwingbaar (CRVB:2017:17). Dat geldt ook voor het bieden van mantelzorg.

Algemene voorzieningen

Uit het onderzoek kan blijken dat gebruikmaking van een algemene voorziening een passende oplossing is voor de beperkingen, die door de cliënt worden ondervonden. Dat brengt met zich mee dat de cliënt niet of slechts gedeeltelijk is aangewezen op een maatwerkvoorziening. Denk bijvoorbeeld aan een was- en strijkservice of beschikbare geschikte vrijwilligers voor het doen van de boodschappen voor het dagelijks leven.

Collectieve maatwerkvoorzieningen

Uit het onderzoek kan ook blijken dat gebruikmaking van een collectieve maatwerkvoorziening een passende bijdrage levert aan de beperkingen in de zelfredzaamheid van de cliënt. In dat geval geldt in principe het primaat van de collectieve maatwerkvoorzieningen.

5.6 Beleidsuitgangspunten specifiek

Naast het hanteren van een aantal algemene beleidsuitgangspunten zijn de volgende specifieke beleidsuitgangspunten van toepassing voor wat betreft het indiceren van activiteiten Huishoudelijke Ondersteuning.

Regievoering

Naast het ondervinden van aantoonbare beperkingen, kan de indicatie van activiteiten ook afhankelijk zijn van de vraag of de cliënt beschikt over (voldoende) regievoering. Onder regievoering wordt het vermogen verstaan om wekelijks aansturing van en controle uit te kunnen voeren op de aanbieder die belast is met de feitelijke uitvoering van de geïndiceerde huishoudelijke activiteiten. Het college beoordeelt daarbij ook of er een huisgenoot is die in staat wordt geacht om belast te worden met deze regievoering (CRVB:2010:BO7270). Ook kan het zijn dat een persoon uit het sociaal netwerk de regievoering over kan nemen. Het college beoordeelt dat in het individuele geval.

1. Licht huishoudelijk werk

Deze activiteiten kunnen betrekking hebben op lichte schoonmaakwerkzaamheden, afwassen en opruimen. Er mag van de cliënt worden verwacht dat hij daar - voor zover mogelijk en in wat redelijk is - zijn medewerking aan verleent.

2. Zwaar huishoudelijk werk

Deze activiteiten hebben betrekking op het schoonmaken van de woning. Dit betekent dat cliënten in het algemeen gebruik moeten kunnen maken van schone ruimten, in verband met het in staat zijn tot het normale gebruik van de woning. Het ramen wassen geldt in principe alleen voor de binnenkant. Voor het wassen van de ramen aan de buitenkant geldt dat gebruik gemaakt moet worden van de glazenwasser. Dat wordt in principe als algemeen gebruikelijke voorziening aangemerkt (CRVB:2017:1302).

3. Wasverzorging

De dagelijkse kleding, beddengoed, handdoeken, e.d. moeten met enige regelmaat gewassen worden. Daaronder valt het aanwezig zijn van gewassen, opgevouwen of opgehangen kleding of ander linnengoed, indien medisch noodzakelijk gestreken. Bij dat laatste wordt opgemerkt dat van de cliënt ook mag worden verwacht dat hij rekening houdt met het kopen van kleding, waarbij strijken niet nodig is. Indien de cliënt is aangewezen op een verhoging van de normtijd voor wasverzorging, mag het college verwachten, dat hij beschikt over extra (twee- of driedubbel) beddengoed of linnengoed. Datzelfde geldt voor extra onder- of bovenkleding. Het college beoordeelt dat in het individuele geval. Op deze manier kan de inzet van ondersteuning zo efficiënt mogelijk worden gedaan.

4. Boodschappen dagelijks leven

Het kunnen beschikken over boodschappen voor het dagelijks leven valt binnen het bereik van Huishoudelijke Ondersteuning. Denk in dit geval aan levensmiddelen en schoonmaakmiddelen en dergelijke, die dagelijks/wekelijks gebruikt worden in elk huishouden. Hieronder kan ook het opstellen van een boodschappenlijst vallen.

Boodschappendienst

Gebruikmaking van een boodschappendienst wordt in principe aangemerkt als algemeen gebruikelijke voorziening. Supermarkten hebben doorgaans een dergelijke service, hetgeen wel uit het onderzoek moet blijken. De cliënt kan zijn boodschappen via de telefoon of de PC bestellen. De aanbieder van Huishoudelijke Ondersteuning kan zonodig ondersteuning bieden bij het opstellen van een boodschappenlijst. Of de boodschappendienst een passende oplossing is wordt bepaald door:

1. de feitelijke beschikbaarheid;
2. of de kosten voor de aanvrager financieel draagbaar zijn; en
3. of de boodschappendienst als adequate compensatie kan worden aangemerkt.

Passende oplossing

Het feit dat de cliënt, die gebruik kan maken van de boodschappendienst, afhankelijk is van bezorgtijden, brengt niet mee dat de boodschappendienst om die reden niet als passende oplossing kan worden aangemerkt (CRVB:2011:BU5492).

Ad. 1

Het spreekt voor zich dat het college vast moet stellen dat er een boodschappendienst beschikbaar is. De omstandigheid dat de supermarkt, waar de cliënt normaal gesproken zijn boodschappen doet of zou willen doen geen boodschappendienst heeft, maakt niet dat een boodschappendienst van een andere supermarkt niet als passende oplossing kan gelden.

Ad. 2

Het beschikken over boodschappen voor het dagelijks leven is structureel noodzakelijk, dat spreekt voor zich. Dat betekent ook dat het gebruik van de boodschappendienst telkens terugkerende kosten met zich mee kan brengen. Daarover moet het college zich op het standpunt kunnen stellen dat deze kosten door de cliënt financieel gedragen kunnen worden. Daarbij neemt het college ook in aanmerking dat het doorgaans mogelijk is en als gangbaar wordt beschouwd, dat mensen boodschappen geclusterd doen, door bijvoorbeeld eens per week of tweewekelijks een voorraad in huis te halen. Voor zover het gaat om de zware boodschappen kan daar van worden uitgegaan. Ook kan het zijn dat de cliënt zelf nog in staat is, om met bijvoorbeeld een scootmobiel, (dagelijkse) boodschappen te doen. Daarbij kan van de cliënt ook worden verlangd om de hulp van het personeel of een derde in te roepen, als hij onverwacht niet bij een boodschap kan, omdat deze te laag of te hoog in de schappen ligt. Verder mag van de cliënt in voorkomende gevallen ook worden verwacht dat, met een daarop gerichte training, wordt geleerd om met een scootmobiel op een veilige manier winkels binnen te gaan en boodschappen te doen. Uit de jurisprudentie blijkt het volgende uitgangspunt. Voor een cliënt, met een inkomen ter hoogte van het sociaal minimum, geldt dat een bedrag van € 3,95 per keer, naar geldende maatschappelijke opvattingen, tot het gangbare gebruiks- of bestedingspatroon kan behoren (CRVB:2016:4594).

Ad. 3

Het is vanzelfsprekend dat het college zich op het standpunt moet kunnen stellen dat de boodschappendienst als passende oplossing kan worden aangemerkt. Zo kan uit het onderzoek blijken dat de cliënt geen gebruik kan maken van de boodschappendienst omdat:

- hij de boodschappen van de bezorgservice niet kan aanpakken en/of opruimen;
- de cliënt geen ondersteuning heeft van personen uit het sociale netwerk die dat kan overnemen; of
- de aanbieder van de Huishoudelijke Ondersteuning dat niet kan doen vanwege planning/aanwezigheid op het moment van bezorgen.

Overig

Het kan zijn dat de cliënt is aangewezen op een medisch noodzakelijk dieet (aantoonbaar) waardoor kant-en-klaarmaaltijden niet als voorliggende oplossing kunnen gelden. Het kan ook voor komen dat de cliënt dusdanige beperkingen heeft, dat hij de kant-en-klaarmaaltijden van de supermarkt niet kan openen en/of in de magnetron of oven kan zetten. Er zijn meer voorbeelden denkbaar.

5. Maaltijdverzorging

Bij deze activiteit kan het gaan om het klaarzetten, bereiden en zonodig aanreiken van broodmaaltijden en/of warme maaltijden en koffie of thee zetten.

Broodmaaltijd

Een broodmaaltijd kan één keer per dag worden bereid en klaargezet. De tweede broodmaaltijd wordt dan gelijk gemaakt en in koelkast klaargezet. Dat is in lijn met de jurisprudentie qua frequentie (CRVB:2016:2960, CRVB:2011:BU5492).

Warme maaltijden

Naast het bereiden van de warme maaltijd kan ook enkel het opwarmen van een maaltijd aan de orde zijn. Een warme maaltijd kan één keer per dag worden geboden. Dit geldt vanzelfsprekend alleen als er geen andere (voorliggende) oplossingen zijn zoals: de maaltijdservice, mee kunnen eten bij een buurt- of verzorgingshuis of de kant-en-klaar maaltijden van de supermarkt. Of bijvoorbeeld de maaltijdservice een passende oplossing is wordt bepaald door:

1. de feitelijke beschikbaarheid;
2. of de kosten voor de aanvrager financieel draagbaar zijn; en
3. of de maaltijdservice als adequate compensatie kan worden aangemerkt.

Voor de inhoudelijke beoordeling wordt aangesloten bij hetzelfde kader als de boodschappendienst (zie hiervoor).

Aanreiken maaltijden

Het aanreiken van de maaltijden kan binnen het bereik van de Wmo 2015 vallen. Voor zover de cliënt vanwege lichamelijke beperkingen niet in staat is zelf te eten, ligt het voor de hand dat daarvoor een indicatie verkregen kan worden op grond van de Zvw (verzorging en verpleging). Ook indien vanwege bijvoorbeeld verslikingsgevaar toezicht moet worden gehouden tijdens het eten, zal een indicatie voor verzorging en verpleging zijn aangewezen. Deze indicatie wordt in principe door een wijkverpleegkundige gesteld.

Maaltijdservice

Opgemerkt wordt dat, bij het oordeel of een maaltijdservice als passende oplossing kan worden aangemerkt, het college ook de 3 drie hierboven genoemde punten beoordeelt. Daarbij geldt dat de cliënt ook te maken kan hebben met algemeen gebruikelijke kosten: de kosten van het eten zelf. Het college kan daarvoor aansluiting zoeken bij de geldende Nibudrichtlijnen. Die kosten worden namelijk feitelijk uitgespaard en vallen daarom niet onder de beoordeling of de maaltijdservice financieel draagbaar is voor de cliënt.

Kosten

Indien het college tot het oordeel komt dat de kosten, van bijvoorbeeld de maaltijdservice of een boodschappendienst, financieel niet draagbaar zijn voor de cliënt, kan het college voor (een deel) van de kosten een vergoeding verstrekken. Op deze wijze worden de kosten voor de cliënt financieel draagbaar gemaakt, zonder dat een maatwerkvoorziening voor de betreffende activiteit ingezet hoeft te worden.

6. Opvang en verzorging van kinderen/volwassen huisgenoten

Het gaat hier om de activiteiten die betrekking hebben op de verzorging van kinderen waarbij de ouder (tijdelijk) niet in staat is om de ouderrol op zich te nemen én het om eenvoudige activiteiten gaat van huishoudelijke aard. Ouders hebben een zorgplicht voor hun kinderen. Bij uitval van een van de ouders neemt de andere ouder de gebruikelijke zorg (hulp) voor de kinderen over (zie hoofdstuk 4 van deze beleidsregels). Structurele opvang valt in principe niet onder Huishoudelijke Ondersteuning. Het is in het algemeen een eigen verantwoordelijkheid van de ouder(s) om daar voor te zorgen. Gebruikmaking van kinderopvang gaat dan ook in principe voor op het verlenen van een indicatie. Denk bijvoorbeeld aan gebruikmaking van kinderopvang en/of crèche wat in principe gangbaar is tot en met 5 dagen per week. Dat is te vergelijken met mensen die werken. Er is slechts voor een korte periode inzet van hulp op grond van de Wmo 2015 voor opvang van kinderen mogelijk. Dit om de ouder(s) in de gelegenheid te stellen een eigen oplossing te vinden. Deze activiteit kan ook betrekking hebben op volwassen huisgenoten, maar dat zal in de praktijk niet vaak voorkomen.

Afbakening Jeugdwet

Het kan in voorkomende gevallen ook gaan om het bieden van ondersteuning bij de opvoeding van kinderen. Vallen de geïndiceerde activiteiten onder het begrip jeugdhulp, dan kan er in principe geen sprake zijn van Huishoudelijke Ondersteuning. Immers het bieden van opvoedondersteuning aan ouders valt onder de reikwijdte van de Jeugdwet.

7. Advies, instructie, en voorlichting gericht op het huishouden

Het kan hierbij gaan om instructie over: het omgaan met middelen om huishoudelijke taken uit voeren zoals een stofzuiger, uitvoeren licht huishoudelijk werk, het doen van de was, boodschappen doen of maaltijden bereiden (ook koken). Denk daarbij ook aan situaties waarbij door huisgenoten nog geen gebruikelijke hulp kan worden geboden, maar het bieden daarvan hen wel kan worden aangeleerd.

Afbakening begeleiding Wmo 2015

De afbakening met begeleiding op grond van de Wmo 2015 is gelegen in het tijdelijke karakter van beperkingen van de cliënt, waardoor hij is aangewezen op Huishoudelijke Ondersteuning en/of de vraag of er sprake is van het in overwegende mate overnemen van huishoudelijke activiteiten. Er kan in voorkomende gevallen bij Huishoudelijke Ondersteuning sprake zijn van het bieden van lichte aansturing aan de cliënt. Deze aansturing kan er ook op gericht zijn dat de cliënt bepaalde activiteiten (deels) weer zelf kan doen. In de praktijk kan het zijn dat het college na afloop van de indicatie Huishoudelijke Ondersteuning een (nieuwe) indicatie om Huishoudelijke Ondersteuning afgeeft, of dat het college een indicatie afgeeft voor (individuele) begeleiding.

8. Dagelijkse organisatie van het huishouden

De cliënt kan aangewezen zijn op Huishoudelijke Ondersteuning, die mede kan bestaan uit lichte vormen van aansturing. Deze ondersteuning is aan de orde bij cliënten met problemen op het gebied van regievoering. Er is in dat geval geen sprake van begeleiding op grond van de Wmo 2015.

9. Hulp bij een ontregelde huishouding i.v.m. psychische stoornissen

---

De cliënt kan aangewezen zijn op Huishoudelijke Ondersteuning die mede kan bestaan uit ondersteuning bij een ontregeld huishouden. Daaronder wordt een huishouden verstaan waarin het uitvoeren van de noodzakelijke (dagelijkse) activiteiten niet op orde is. Bij een ontregelde huishouding kan de afbakening met de Jeugdwet en/of begeleiding op grond van de Wmo 2015 van belang zijn. Voor zover een indicatie nog niet is vast te stellen, kan een tijdelijke indicatie Huishoudelijke Ondersteuning aan de orde zijn (zie hierna).

Psychosociale begeleiding, tevens observeren

Het kan voor komen dat een cliënt vanwege een psychische stoornis tijdelijk niet in staat is tot het (deels) zelf uitvoeren van huishoudelijke activiteiten. De in te zetten Huishoudelijke Ondersteuning is er dan op gericht om te zorgen dat de cliënt dat wel weer (deels) zelf kan doen. Onder tijdelijk wordt in principe een periode van zes weken verstaan. Deze periode kan ook nodig zijn om te kunnen beoordelen of de cliënt is aangewezen op begeleiding of dat er sprake is van jeugdhulp.

BIJLAGE NORMTIJDEN EN ACTIVITEITEN HUISHOUDELIJKE ONDERSTEUNING

Bij het toepassen van de normtijden en/of activiteiten zijn de beleidsuitgangspunten (algemeen en/of specifiek) van deze beleidsregels onverkort van toepassing. Verder voorziet deze bijlage in veel voorkomende situaties waarin het college kan afwijken van de normeringen (verhogen of verlagen). Voor het overige kan het college in het individuele geval afwijken van de normeringen (verhogen of verlagen), mits vaststaat dat de cliënt met de te stellen indicatie in voldoende mate zelfredzaam is op het gebied van de huishoudelijke activiteiten.

1 Licht huishoudelijke werk in huis (kamers opruimen)

- 1.1 Activiteiten/taak
 1.2 • Afwassen indien geen indicatie maaltijdvoorbereiding
 1.3 • Stof afnemen/ragen
 1.4 • Bedden opmaken
 • Opruimen

Totaal dagelijkse beurt interieur is afhankelijk van de grootte van de woning en de specifieke kenmerken van de leefeenheid
 Van toepassing op kamers die in gebruik zijn (normale gebruik van de woning)

Normtijd handmatig afwassen: 15 - 30 minuten per keer

Normtijd in- en uitruimen vaatwasser: 10 minuten per keer

Normtijd totaal licht huishoudelijk werk: 60 - 90 minuten per week

Frequentie totaal licht huishoudelijk werk: 3 x per week (in principe maximaal 20-30 minuten per keer)

Normtijden opruimen

- 15 - 40 minuten per keer
- Leefeenheid zonder kinderen: maximaal 20 minuten per keer
- Leefeenheid met kinderen < 12 jaar: maximaal 30 minuten per keer

Factoren verhogen normtijd

- psychogeriatrische problematiek/communicatieproblemen
- Aantal kinderen < 12 jaar
- Aanwezig zijn van een zogeheten hulphond op grond van de Zvw
- Allergie huisstofmijt, COPD ed.: uitgangspunt bij allergie eerst sanering van de woning
- Ernstige beperkingen in gebruik armen en handen

Factoren verlagen normtijd

- Indien niet alle activiteiten noodzakelijk zijn (geen indicatie)
- Op basis van individuele feiten en omstandigheden zoals het deels zelf uit kunnen voeren van lichte huishoudelijke activiteiten.

2 Zwaar huishoudelijk werk (stofzuigen, schoonmaken toilet/badkamer)

- 2.1 Activiteiten/taak
 2.2 • Stofzuigen
 2.3 • Schrobben, dweilen soppen: sanitair en keuken
 2.4 • Bedden verschoneren, inclusief opmaken
 • Opruimen huishoudelijk afval

Normtijden alleenstaande seniorenwoning/flat¹: 90 minuten per week

Normtijden alleenstaande eengezinswoning²: 180 minuten per week

Verzorgen van huisdieren valt binnen de bandbreedte van de normtijd

Factoren verhogen normtijd in grote woningen

- Hoge bezettingsgraad
- Hoge vervuilingsgraad
- COPD problematiek (na sanering)
- Aanwezigheid jonge kinderen

Factoren verlagen normtijd

- Indien niet alle activiteiten noodzakelijk zijn (geen indicatie)
- Op basis van individuele feiten en omstandigheden

3 Wasverzorging (kleding/linnengoed)

- 3.1 Activiteiten/taak:
 3.2 • Kleding en linnengoed sorteren
 3.3
 3.4

1) < 2 kamers

2) 3 kamers

- 3.5 • Kleding en linnengoed wassen
- 3.6 • Centrifugeren, ophangen, afhalen
- Was drogen machine
- Vouwen, strijken
- Was opbergen

Normtijd 1 persoon: 60 minuten per week

Normtijd 2 personen: 90 minuten per week

Frequentie: 1 x per week

Frequentie verhogen: leefeenheid met kleine kinderen maximaal 3 x keer per week

Factoren verhogen normtijd

- Aantal kinderen < 16 jaar: normtijd + 30 minuten per kind per week
- Bedlegerige cliënten: normtijd + 30 minuten per week
- Extra bewassing door overmatige transpiratie, incontinentie, speekselverlies, ed.: normtijd + 30 minuten per week

Factoren verlagen normtijd

- Indien niet alle activiteiten noodzakelijk zijn (geen indicatie)
- Op basis van individuele feiten en omstandigheden

4 Boodschappen dagelijks leven

4.1 Activiteiten:

- 4.2 • Boodschappenlijst samenstellen
- 4.3 • Boodschappen doen
- Boodschappen opruimen

Frequentie: 1 x per week

Normtijd: 60 minuten per week

Factoren frequentie 2 x per week met de normtijd + maximaal 30 minuten

•leefeenheid meer dan 4 personen

•kinderen < 12 jaar

Overige factor: is de afstand tot winkel(s) groot, dan kan er aanleiding zijn om meer tijd te indiceren

Factoren verlagen (norm)tijd

- Indien niet alle activiteiten noodzakelijk zijn (geen indicatie)
- Op basis van individuele feiten en omstandigheden

5 Maaltijdverzorging (bereiding broodmaaltijd en/of warme maaltijd)

5.1 Activiteiten:

- 5.2 • Broodmaaltijden klaarzetten
- 5.3 • Tafel dekken en afruimen
- 5.4 • Koffie/thee zetten
- 5.5 • Afwassen (machine-handmatig)
- 5.6 • Warm eten bereiden (voorbereiden en koken)
- 5.7 • Opslaan en beheer levensmiddelenvoorraad
- Afwassen en opruimen

Frequentie broodmaaltijd: 1 x per dag maximaal 7 x week

Normtijd broodmaaltijd bereiden: 15 minuten per keer

Frequentie warme maaltijd bereiden: 1 x per dag maximaal 7 x per week

Normtijd warme maaltijd: 30 minuten per keer.

Factoren verhogen normtijd

- Aanwezigheid kinderen < 12 jaar binnen leefeenheid: normtijd + 20 minuten per keer

Factoren verlagen normtijd

- Indien niet alle activiteiten noodzakelijk zijn (geen indicatie)
- Op basis van individuele feiten en omstandigheden

6 Opvang en verzorging van kinderen/volwassen huisgenoten

6.1 Activiteiten/taak:

- 6.2 • Wassen en aankleden
- 6.3 • Hulp bij eten en/of drinken
- 6.4 • Maaltijden voorbereiden
- 6.5 • Sfeer scheppen, spelen
- Voedingsactiviteiten

Normtijd: tot maximaal 40 uur per week. Bij kinderen < 6 jaar gecombineerd met Huishoudelijke Ondersteuning. Opvang van kinderen kan alleen in het geval van zeer bijzondere omstandigheden tijdelijk worden geïndiceerd omdat opvang in principe niet binnen het bereik van de Wmo 2015 valt.

Factoren verhogen of verlagen normtijd:

- Aantal kinderen

- Leeftijd kinderen
- Gezondheidssituatie/functioneren kinderen/huisgenoten
- Aanwezigheid van gedragsproblematiek (verhogen)
- Samenvallende activiteiten (verlagen)

Normering activiteiten verzorging kinderen (de ouder(s) ondervinden beperkingen)

Totaalactiviteit: de normtijd wordt vermenigvuldigd met het aantal keer per dag en/of per week

Activiteiten combineren. Als kinderen op hetzelfde tijdstip naar bed gaan, telt dat voor 1 keer en niet per kind. De frequentie is gerelateerd aan de leeftijd en ontwikkelingsfase van het kind.

Naar bed brengen: normtijd: 10 minuten per kind per keer

Uit bed halen: normtijd: 10 minuten per kind per keer

Wassen en kleden: normtijd: 30 minuten per dag per kind

Eten en/of drinken geven: normtijd: 20 minuten per maaltijd

Babyvoeding (flesje/potje): normtijd: 10 minuten per keer per kind

Naar school/crèche brengen en halen: normtijd: 15 minuten per keer per gezin

7 Advies, instructie en voorlichting gericht op het huishouden

7.1 Activiteiten/taak:

- 7.2 • Instructie omgaan/gebruik apparaten/middelen zoals stofzuiger, wasmachine, schoonmaakmiddelen, een dweil, et
- 7.3 cetera)
- 7.4 • Instructie licht huishoudelijk werk
- 7.5 • Instructie wasverzorging
- Instructie boodschappen doen
- Instructie koken

Normtijd en frequentie: 30 minuten per keer, 3 x keer gedurende maximaal 6 weken

Factoren verlagen of verhogen normtijd:

- Communicatieproblemen

8 Dagelijkse organisatie van het huishouden (niet zijnde begeleiding)

8.1 Activiteiten/taak:

- 8.2 • Lichte administratieve werkheden t.b.v. de cliënt
- 8.3 • Organisatie huishoudelijke activiteiten
- Plannen en beheren van middelen m.b.t. huishouden

Normtijd totaal: 30 minuten per week met een frequentie van 1 x keer week

Factoren verhogen en/of verlagen normtijd:

- Communicatieproblemen
- Aantal huisgenoten met name bij kinderen < 16 jaar
- (psychosociale) problematiek bij meerdere huisgenoten

9 Hulp bij ontregelde huishouding door psychische stoornissen (niet zijnde begeleiding) Psychosociale begeleiding (tevens observeren, signaleringsfunctie)

9.1 Activiteiten/taak:

- 9.2 • Formuleren doelen/bijstellen doelen m.b.t. het huishouden
- 9.3 • Helpen handhaven/verkrijgen/herkrijgen structuur in het huishouden
- 9.4 • Helpen handhaven vergroten zelfredzaamheid m.b.t. budget
- 9.5 • Begeleiden ouder bij opvoeding kind (niet zijnde jeugdhulp)
- Begeleiding kinderen (niet zijnde jeugdhulp)

Normtijd en frequentie (in combinatie met advies, instructie en voorlichting): 30 minuten per week maximaal 3 x per week gedurende maximaal 6 weken.